

Opționalul integrat introduce, ca obiect de studiu, o nouă disciplină, structurată în jurul unei teme integratoare pentru o anumită arie curriculară sau pentru mai multe arii curriculare; el presupune elaborarea de către profesor a unei programe școlare care respectă modelul de proiectare curriculară aplicat pentru nivelul de școlaritate respectiv și caracteristicile prezentate mai jos. Noutatea apare în raport cu programele școlare ale disciplinelor de trunchi comun implicate în integrare.

Povestea timpului istoric din muzeu

Argument:

Disciplina opțională “Povestea timpului istoric din muzeu” propusă pentru învățământul gimnazial, proiectată pentru 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar. În contextul în care atitudinea față de istorie a lumii în care trăim este tot mai polarizată, pe de o parte considerându-se că predarea istoriei trebuie ”să permită cetățenilor Europei să își formeze și să își afirme propria identitate individuală și colectivă prin cunoașterea moștenirii istorice comune în aspectele sale locale, regionale, naționale, europene și globale”¹, iar pe de altă parte privind istoria ca un obiect de studiu dificil și plicticos, acumulările în acest domeniu putându-se realiza și în afara școlii, prin intermediul amintirilor membrilor familiei, a poveștilor, conversațiilor, excursiilor, aniversărilor sau sărbătorilor locale, a cinematografului și a mass-mediei. Tocmai de aceea am propus teme de istorie ce se regăsesc în mai toate muzeele, respectând principiul evoluției istorice, dar și al abordării inter și transdisciplinare, urmărind atât dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă, relevante pentru aria curriculară *Om și societate*, cât și dezvoltarea competențelor cheie formulate în *Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie 3 din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți* (2006/962/EC).

Competențe generale

1. Utilizarea corectă și adecvată a conceptelor specifice istoriei ;
2. Dezvoltarea abilităților de gândire critică și argumentare;
3. Aplicarea principiilor și a metodelor adecvate în abordarea surselor istorice.
4. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale.

Valori și atitudini:

- a) Conștientizarea propriei identități în cadrul comunității locale;
  - b) Cultivarea unei atitudini pozitive față de istoria românilor în context european.
  - c) Antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei în viața prezentă și ca factor de predicție a schimbărilor;
  - d) Acceptarea reprezentărilor multiple asupra istoriei, culturii, vieții sociale;
  - e) Gândire critică și flexibilă;
  - f) Cultivarea respectului și a unei atitudini pozitive față de diversitate.
-

Competențe specifice

1.1. Folosirea limbajului adecvat în comunicarea orală și scrisă.

2.1. Extragerea informațiilor esențiale dintr-un mesaj.

3.1, 3.6. Localizarea în timp și plasarea în spațiu a faptelor din istoria locală desfășurate în toate epocile istorice.

1.2. Prezentarea rezultatelor investigațiilor realizate asupra mediului înconjurător cu ajutorul terminologiei specifice Geografiei.

2.2. Aplicarea elementelor semnificative, conceptuale și metodologice specifice științelor naturii, științelor sociale și economice pentru studierea mediului înconjurător.

1.2. Formularea în scris/oral a unor opinii referitoare la o temă de istorie străveche și antică.

3.2. Stabilirea unor relații între aspectele unui fapt istoric din Antichitate și din Evul Mediu, pe baza surselor istorice.

3.3. Analizarea unui fapt istoric din istoria locală în Evul Mediu, pe baza surselor istorice.

3.4. Compararea informațiilor din surse istorice, referitoare la un aspect local în cadrul civilizației românești în Evul Mediu, în vederea acceptării unor puncte de vedere diferite.

2.2. Identificarea aspectelor trecutului ce pot contribui la înțelegerea prezentului. Participarea la acțiuni care valorizează trecutul localității.

2.3. Realizarea prin cooperare a unei investigații istorice care implică relaționarea pozitivă cu ceilalți.

3.8 Analizarea unui fapt istoric din istoria locală din Epoca modernă și secolul al XX-lea, pe baza surselor istorice.

3.10. Formularea unor opinii referitoare la un fapt istoric din istoria locală în Epoca Modernă și secolul al XX-lea, pe baza surselor istorice.

4.1. Includerea informațiilor obținute în medii non-formale în prezentarea faptelor istorice.

1.2. Formularea în scris/oral a unor opinii referitoare la o temă de istorie orală.

2.4. Rezolvarea unor situații problemă prin utilizarea adecvată a surselor istorice referitoare la fapte din istoria locală din epoca modernă și secolul al XX-lea.

Conținuturi

A. Introducere în studiul istoriei din spațiile culturale locale

- Tipuri de spații culturale.
- Caracteristici și specificul surselor utilizate.
- Raportul dintre istoria locală, națională și europeană.

B. Istoria spațiului geografic

- Evoluția mediului natural;
- Particularități naturale locale în spațiul românesc.

C. Vremuri străvechi și antice în culturile arheologice

- O zi din viața unui om preistoric.
- Evoluții specifice (economice, sociale, religioase, de organizare politică) în Antichitate.

D. Documente istorice medievale

- Cercetare preliminară în muzeu pentru identificarea documentelor despre atestarea documentară, evoluția economică, socială, religioasă și politică a urbei.
- Identificarea limbilor folosite în aceste documente, lectura (cu ajutorul profesorilor de limbi clasice și moderne), transcrierea, analiza și prezentarea lor.

E. Istorie și cultură modernă

- Cercetare preliminară în muzeu și arhive pentru identificarea și analizarea documentelor ce atestă aportul local în realizarea obiectivelor naționale și a evoluției culturale în epoca modernă.
- Rolul personalităților în viața comunității locale.
- Monumentele - simbol ale comunității locale – proiect și evoluție.

F. Secolul al XX-lea

- Evoluția spațiului local în prima jumătate a sec. XX.
- Regimul comunist văzut prin diferite surse deținute de spațiile culturale, vizând aspecte economico-sociale, politice, modificări urbanistice, impactul asupra vieții private.

4.2. Utilizarea TIC. pentru obținerea surselor necesare formulării unui punct de vedere.

Descriptori/nivel de competență	Itemi	Strategii didactice atașate conținuturilor
<p>1. Utilizarea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate (1.1 și 1.2):</p> <p>Standardul atingerii ei primește 7 puncte</p>	<p>Evaluare continuă prin itemi obiectivi, semiobiectivi și subiectivi, de identificare și selecționare:</p> <p>Exerciții pentru recunoașterea termenilor istorici în surse diferite, descrierea elementelor specifice, completarea enunțurilor lacunare, alcătuirea unor enunțuri cu termenii dintr-o listă dată, construirea rebusurilor, întocmirea unui glosar de termeni istorici, eseu nestructurat.</p>	<p>Metoda termenilor cheie inițiali Dezbaterea, studii de caz, proiecte de istorie locală, istoria comunității.</p> <p>Aplicate tuturor conținuturilor propuse</p>
<p>2. Exersarea demersurilor și acțiunilor civice democratice (2.1, 2.2, 2.3, 2.4):</p> <p>Indicatori cantitativi: analizarea a minim 3 surse diferite și a maximum 12. Realizarea a cel puțin 6 materiale de diseminare.</p>	<p>Itemi de identificare, selecționare:</p> <p>exerciții de lectură critică a diferitelor tipuri de surse, probe practice, orale, scrise; Investigația.</p>	<p>Metoda SINELG, Jurnalul cu dublă intrare; Raportarea informației din surse la domeniul de activitate și la contextul național; Excursia tematică</p> <p>La toate conținuturile propuse.</p>
<p>3. Aplicarea principiilor și a metodelor adecvate în abordarea surselor istorice 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6, 3.8, 3.10)</p> <p>10 puncte pentru competența 3.4</p> <p>Indicatori calitativi: consolidarea abilităților de analiză critică a diferitelor surse istorice; - consolidarea relațiilor existente în cadrul grupului de elevi prin respectarea regulilor de grup și asumarea de noi responsabilități; - manifestarea interesului pentru</p>	<p>Itemi de selecționare și elaborare:</p> <p>Citirea și interpretarea hărții geografice/ istorice; Alcătuirea ghidului de studiu; Exerciții de analiză critică a surselor; Analiza din perspective multiple Studiu de caz, investigația.</p>	<p>Diagrama Venn-Euler Știu, Vreau să știu, am învățat Utilizarea suporturilor cartografice pentru înțelegerea/explicarea realității; Învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul de rol, cubul. Pălăriile gânditoare.</p> <p>Predarea în colaborare cu profesorii de limbi clasice și moderne.</p> <p>La conținuturile C-F.</p>

domenii cu care istoria se intersectează: artă, literatură, teatru, muzică, etnografie în rândul elevilor/ comunității.		
<p>4. Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă(4.1,4.2, 4.5</p> <p>Pentru competența 4.1 primește 10 puncte, iar pentru 4.2- 5 puncte.</p> <p>- să elaboreze, cu ajutor, parțial sau complet, planul unui proiect scris/digital;</p> <p>- să realizeze, parțial sau complet, un proiect sau un portofoliu/ produs final.</p>	<p>Analiza altor surse (caricaturi, bancuri în cazul regimului comunist);</p> <p>Proiect, portofoliu (itemi de construcție);</p> <p>Utilizarea diferitelor aplicații TIC în realizarea produselor finale ale elevilor.</p>	<p>Predarea în colaborare cu profesorul de informatică. Prelegerea-dezbatere, Turul galeriei, R.A.I.</p> <p>La temele C-F.</p> <p>Utilizarea TIC la toate conținuturile.</p>

Elemente de interdisciplinaritate/transdisciplinaritate:

Reies din raportul istorie- muzeografie(tema A), geografia(B), arheologia(C), economia, religia(temele C-F), limbile clasice/ moderne(D), domenii culturale(D-F), dar și din raportarea terminologiei istorice la cea a altor discipline școlare pentru utilizarea corectă/ coerentă a acesteia, în situații diferite de învățare și viață.